

»Nekaj za učiteljice,« g. prof. J. Kožuh nam je v zadnjih dveh zborovanjih predaval o kartografski projekciji, tov. Krajnc je razkazoval obrazce za šolske zamude, o katerih je pozneje razpravljaj pri uradni učit. skupščini jako zanimivo, tov. Gradišnik je kot zastopnik učiteljstva v okrajnem šol. svetu poročal o svojem delovanju pri omenjeni korporaciji, tov. Černej pa o deželni učiteljski skupščini.

Stedili seveda nismo z raznimi predlogi in protesti. Na tem mestu gotovo ne smemo pozabiti našega neumorno delujočega tov. predsednika A. Gradišnika, ki pri vsem svojem obilem delu ni skrbel le za bogat vzpored pri zborovanjih, ampak je tudi s svojimi zanimivimi poročili provzročal zanimiva zborovanja.

Med predlogi omenjam onega o snovanju akcijskega odbora, čigar smoter naj bi bil, skrbeti izven društva za naš ugled in delati za naše interese; ta predlog pa je dozdej ostal še vedno le predlog. — Predlog, da postani naše društvo pokrovitelj »Društva za zgradbo Učiteljskega konvikta,« je postal sklep in tako tudi predlog tov. Voglarja, uprizoriti v svrhu hitrejšega vplačevanja pokroviteljske koncert. Uprizorjenje nameravanega koncerta se približuje uredničenju, za kar jamči za to izvoljeni koncertni odsek. — Predlog tov. Gradišnika, naj plača vsak član, ki bi ne prišel k zborovanjem, v svrhu hitrejšega vplačevanja pokroviteljske 20 h globe, naj izvede tov. blagajnik tako, da povpraša tov. tajnika za odsotneže, tem pa ob letu pošlje račun. Le skrbimo, da nam bodo dala zrna kmalu pogačol Ker omenjamo ravno delovanje za Učiteljski konvikt, ne moremo zamolčati samohvale, da so se po našem društvu v minulem letu odposlale že štiri kolekte, reprezentujoče lepo vsoto.

Ker so nas hoteli voditelji našega naroda malce prezirati, ne pomislivši, da smo v javnem življenju mogočen faktor, smo morali potrkati svoječasno pri voditelju štaj. Slovencev z vprašanjem, zakaj niso k shodu zaradi vprašanja o celjski slovenski gimnaziji povabili tudi učiteljstva; dobili smo povoljen odgovor. — Med drugim smo protestirali proti ustanovitvi počitniških kurzov za učiteljske aspirante, zgražali se nad netaktnim vedenjem nadzornika prof. Belarja proti vlezaslužnemu ravnatelju g. Lapajnetu, izrazili pa tudi svoje simpatije nad vrlim nastopom kranjskih tovarišev delegatov o priliki njih deželne učit. skupščine, sklenili smo pa tudi posvetiti večjo pozornost »Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani,« ki noče nobenega učitelja vsvoj odbor.

Omeniti je tudi volitve v prvi polovici društvenega leta. Pri volitvi novega odbora začetkom leta se je pokazalo nesoglasje, ki pa je pri poznejših volitvah izginilo, zakaj pri poizkušni volitvi zastopnika učiteljstva v okr. šol. svetu in delegatov za dež. učiteljsko skupščino je vladala lepa edinost, ki se je pokazala še lepše pri resnični volitvi pri okrajni učit. skupščini; razen teh pa je bila že volitev delegatov za »Zavezo« in »Lehrerbund.«

To je v kratkih potezah zrcalo našega delovanja! Z novimi upi in s svežimi močmi bo treba stopiti v bodoče društveno leto, o čigar izidu danes ne moremo soditi. A naša zavednost in naprednost nam jamči, da bomo koncem bodočega društvenega leta ravnotako lahko dajali račun o svojem delovanju kakor v minulem. V dosego tega pa kličem: Dvigajmo prapor prave tovariške edinstvi in zavednosti visoko nad seboj sebi v ponos, zanamcem svojim v bodrilen zgled!

Tajnik.

Vestnik.

Imenovanje. Na c. kr. državni ljudski šoli v Trstu je imenovan za učitelja slovenščine g. Božidar Čampa, doslej učitelj na c. kr. mornariški ljudski šoli v Pulju. — Gosp. dr. Janko Bezjak, profesor in okrajni šolski nadzornik v Mariboru, je premeščen na II. drž. gimnazijo v Ljubljano.

Novi okrajni šolski nadzorniki na Štajerskem so: za šolske okraje Ormož, Ptuj okolica, Rogatec, Ljutomer in Zgornja Radgona nadučitelj v Rogatcu Ivan Dreflak; za šolski okraj Maribor okolica, Št. Lenart in Slovenja Bistrica učitelj na šoli okolice celjske, Josip Schmoranzler; za šolske okraje Celje okolica, Vransko, Šmarje in Gornji grad

nadučitelj v Grižah Josip Supanek; za šolske okraje Kozje, Sevnica, Brežice in Laško nadučitelj v Trbovljah, Gustav Vodušek; za šolske okraje Marenberg, Šoštanj, Slov. Gradec in Konjice učitelj v Gornjem gradu Alojzij Schechel; za mestne šolske okraje Celje, Maribor in Ptuj ravnatelj dež. ženskega učiteljskega v Mariboru Franc Frisch.

Zanimiva obravnava. Neki učenec šole na Dolu (Štaj.) je »štrajkal«, ni hotel peti. Učitelj ga je pridržal po šoli, kar pa fantu ni bilo po godu. Hotel je domov z drugimi otroki, kar pa zopet ni bilo učitelju všeč. Prijel je dečka za ramo in ga hotel odvesti od vrat nazaj v klop, nakar je začel deček biti okrog sebe. Ko ga je posadil učitelj nazaj v klop, je udaril deček z vso silo po klopi in zakričal: »Le počakajte, vam bodo že naši pokazali, bodo prišli jutri v šolo.« Nadučitelj je res pozval očeta v šolo, hoteč zahtevati od njega, da kaznuje sina. Starac je pa namesto tega vpil in kričal nad to »prokleta šolo«. Obadva sta se naznanila orožniški postaji in pri obravnavi v Laškem je bil obsojen deček v 7 dnevni zapor, njegov oče pa je dobil le 24 ur in to zaradi tega, ker je prosil nadučitelja, da se mu odmeri najnižja kazen. Dečka bodo predlagali v pomiloščenje, vendar naj bi bil pomiloščen le pod tem pogojem, da se ista kazen podvojena naloži očetu, ki je pač kriv, da je deček tudi sicer moralno močno pokvarjen.

Risarska anketa v Ljubljani deluje že več tednov in sestavlja podrobni učni načrt za moderno risanje v ljudski šoli. Upamo, da anketa ne bo stvari pretirala ter uvaževala, da so še drugi predmeti ljudske šole, ki so vsaj toliko važni kot risanje, ako ne še važnejši.

C. kr. državni uradniki v Ljubljani so preteklo nedeljo zborovali in sklenili resolucijo, kjer zahtevajo, da se jim nemudoma nakaže draginjske doklade, ker ne morejo izhajati ob sedanji draginji in ob sedanjih plačah. Kako pa naj izhaja učiteljstvo, ki se njega plače ne dado niti oddaleč primerjati s plačami državnih uradnikov? Vsakomur privoščimo, da si poleg volje izboljša svoj materialni položaj, a tudi odločno zahtevamo, da dobi učiteljstvo vsaj to, kar mu je zajamčeno v zakonu!

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko podpira vse obrtnonadaljevalne šole, zato ima pravico, pošiljati svoje zastopnike v posamezne odbore obrtnonadaljevalnih šol. Za posamezne šole so nanovo izbrani ti le zastopniki trgovske in obrtniške zbornice: za šolo v Kranju: Lorenc Rebolj v Kranju; v Škofji Loki: Nikolaj Lenček, c. kr. notar v Škofji Loki; v Trzinu: Fran Deu, strojar v Trzinu; v Metliki: Leopold Gangl, posestnik v Metliki; v Postojni: Maks Šeber, lastnik akcidenčne tiskarne v Postojni; v Št. Vidu pri Ljubljani: Simon Jovan, krojač v Št. Vidu; v Novem mestu: Adolf Pauser ml., trgovec v Novem mestu; v Kamniku: Anton Stadler, kleparski mojster v Kamniku; v Šmartnem pri Liti: Vencel Arko, trgovec v Šmartnem; v Radovljici: Ivan Sartori, ključalničar v Radovljici; na Bledu: Ivan Rus, trgovec na Bledu. — Deželni odbor je imenoval za svojega zastopnika v odboru obrtnonadaljevalne šole v Idriji tovariša E. Gangla.

Učiteljstvo idrijske c. kr. rudniške ljudske šole je prosilo za draginjsko doklado. Prebogati c. kr. rudniški erar pa je seveda prošnjo odklonil. Motiviral ni te velikodušnosti, ker je motivacija že vsakomur znana in ki se glasi: Src nimajol! Za prvo roko ne dobe tudi oženjeni ničesar, ker je treba na Dunaju temeljitih študij, kje bi bilo dobiti par sto kron, da ne pride država na boben!

»Učiteljske Novine« priobčujejo v zadnji številki posnetek našega članka »Temeljito poznavanje,« ki smo ga priobčili v 3. letošnji številki. V istem listu čitamo tudi poročilo o zadnjem občnem zboru »Deželnega učiteljskega društva v Ljubljani«.

Razgled po šolskem svetu.

— Šolo za slaboumne otroke je sklenil na predlog tovariša obč. svetnika Dimnika ustanoviti ljubljanski občinski svet v svoji seji dne 23. t. m. Takih šoloobveznih otrok je sedaj v Ljubljani 26. Za te otroke poseben razred na I. mestni deški ljudski šoli. Ta sklep je hvalevreden!

— **Nova organizacija.** Nekateri hrvaški, srbski in slovenski učitelji ustanavljajo novo organizacijo, ki ima pred vsem uveljaviti zahteve učiteljskega stanu v zvezi s kulturnim in socialnim življenjem našega naroda. Sredstvo te organizacije bo glasilo, ki bo presojalo naše celokupno javno življenje in pazno motrilo ter ocenjalo vse njegove pojave. S tem misli zbuditi v najširši jugoslovanski javnosti zanimanje za učiteljski stan. Učiteljstvo bo zavzemalo v narodnem življenju samo tedaj primeren položaj, ako samosvestno stopi v kolo ostalih kulturnih faktorjev, da bo skupno z njimi izrekalo sodbo o javnih dogodkih, ki se ga tičejo v vsakdanjem življenju. Današnje življenje kulturnih narodov sloni na demokratskih načelih, ki zahtevajo od vsakega člana skupnosti, da vpliva tudi izven svojega poklica na javno življenje. Boj, ki ni organsko zvezan z ostalim življenjem, je slab in brezuspešen. — Drugi namen te organizacije bo, da pomaga s presojanjem javnih dogodkov do razvoja narodni pedagogiki, takšni pedagogiki, ki jo zahtevajo narodove potrebe po svojem posebnem značaju. Z iskanjem slabosti našega javnega življenja se pride do sredstev, da se zaduše v prvih pojavih. Pedagoške resnice, ki jih je sprejela prosvetljena Evropa v korist človeštvu, ki so splošne narave, je treba prirediti po posebnih potrebah naroda ter jih potem spraviti v življenje. Sicer so tuje našim tlom in ne bodo uspevale na njih. — Končno je še ena misel, ki sili k takemu skupnemu delu. Poznanje razvoja učiteljskih stanovskih vprašanj nas uči, da so njih uspehi tesno zvezani z razvojem napredne misli. Saj vemo, kakšno je bilo stanovsko življenje, dokler je umiralo v oblasti klerikalizma. Zato bo to delovanje slo-nelo na temelju svobodnih misli o življenju in svetu.

— **Na Bolgarskem** se pripravljajo za splošni učiteljski štrajk.

— **»Hrv. ped.-književni zbor«** ima svojo XXXIV. glavno skupščino v dvorani »Učiteljskega doma« v Zagrebu dne 8. t. m. Poleg poročil društvenih funkcionarjev je na dnevnem redu nekrolog pok. Venceslavu Novaku, ki ga čita član »Zbora« g. Oskar Dürr, in referat »O ženski vzgoji«, ki ga čita član »Zbora« g. Vekoslav Dominković.

— **Izprememba šolskih počitnic.** Na Dunaju name-ravajo premestiti glavne počitnice na čas od 1. julija do 31. avgusta.

Listnica uredništva.

Na Gorlško. Pride prihodnjič. Dalje! — Članek o šolskih stav-bah in učnem redu priobčimo, čim nam dovoli prostor. — Opetovano smo že naznanili v listnici, da se oziramo samo na tista vprašanja za »Pisarno«, ki sta jim priloženi 2 znamki po 10 h. Zopet nam je došlo nekaj vprašanj, toda brez znamk, zato ne moremo odgovoriti nanja.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 213.

Kranjsko.

Na novoustanovljeni trirazredni deški meščanski šoli v Po-stojni s slovenskim učnim jezikom so začetkom šolskega leta 1906/7 popolniti mesto ravnatelja in mesta dveh posvetnih učiteljev in veroučitelja.

Prosilci za ravnateljsko mesto in za mesti posvetnih učiteljev morajo dokazati svojo učno usposobljenost za eno v min. ukazu z dne 31. julija 1886 označenih treh strokovnih skupin; to je: jezikovno-zgodovinsko, prirodnoznanstveno, matematično-tehnično strokovno skupino.

Z navedenimi 4 mesti so združeni sledeči prejemki, in sicer:

- 1.) Ravnateljsko mesto: letna plača 2000 K; opravilna doklada letnih 400 K, pravica do 6 starostnih doklad à 10% glavne plače; dalje naturalno stanovanje, oziroma stanarina v znesku 200 K na leto.
- 2.) Mesti dveh posvetnih učiteljev: Letna plača 1800 K, oziroma 1600 K; dalje pravica do 6 starostnih doklad à 10% glavne plače.
- 3.) Mesto veroučitelja: Letna plača 1400 K in pravica do zakonitih starostnih doklad.

Veroučitelj je tudi zavezan poučavati verouk na ljudski šoli v Postojni.

Pravilno opremljene prošnje so predpisanim potom vpslati semkaj do dne 21. februarja 1906.

C. kr. okr. šolski svet Postojna, dne 20. januarja 1906.

Št. 34.

Štajersko.

V političnem okraju Celje se s pričetkom poletnega tečaja sledeče službe popolnijo:

- 1.) na 4razredni ljudski šoli v okolici Laškega trga (2. krajevni razred) mesto nadučitelja, oziroma učitelja;
- 2.) na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Jederti (3. kraj. razred) mesto učitelja oziroma učiteljice;
- 3.) na trirazredni ljudski šoli v Novi cerkvi (3. kraj. razred) mesto učitelja oziroma učiteljice.

Prosilci imajo svoje pravilno opremljene prošnje postavnim službenim potom vložiti do dne 15. svečana 1906 pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

Celje, dne 15. prosinca 1906.

Št. 36 in 26.

V političnem okraju Ljutomer so popolniti ob Veliki noči t. l. naslednja mesta učiteljev oziroma učiteljic in sicer:

I. v šolskem okraju Ljutomer:

- a) na petrazredni ljudski šoli pri Mali Nedelji (II. plač. razr.) dve učiteljski mesti stalno;
- b) na trirazredni ljudski šoli v Cezanjevcih (III. plač. razr.) eno učiteljsko mesto stalno;
- c) na trirazredni ljudski šoli na Cvenu (III. plač. razr.) eno učiteljsko mesto stalno.

II. V šolskem okraju Gornja Radgona.

- a) na štirirazredni ljudski šoli pri Sv. Duhu (II. plač. razred) eno učiteljsko mesto stalno, oziroma provizorično;
- b) na šestrazredni ljudski šoli pri Sv. Jurju ob Ščavnici (III. plač. razred) eno učiteljsko mesto stalno;
- c) na petrazredni ljudski šoli pri Kapeli (III. plač. razred) eno učiteljsko mesto stalno;
- d) na trirazredni ljudski šoli v Negovi (II. plač. razred) eno učiteljsko mesto stalno;
- e) na petrazredni ljudski šoli s pararelko pri Sv. Petru (II. plač. razr.) eno učiteljsko mesto stalno oziroma provizorično;
- f) na trirazredni ljudski šoli v Ščavniški dolini (II. plač. razr.) eno učiteljsko mesto stalno, oziroma provizorično.

Obeh deželnih jezikov zmožni prosilci oziroma prosilke naj vložijo svoje pravilno in tudi z domovnico opremljene prošnje predpisanim potom do 15. februarja t. l. pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet Ljutomer-Gornja Radgona, dne 16. januarja 1906.

Šolske tiskovine

prilporeča

tiskarna J. BLASNIKA naslednikov
v Ljubljani.

Ne zabite
„Učiteljskega
konvikta!“

Šolske tiskovine

odobrene po dež. šolskem svetu
ter vse tiskovine za obrtne nadaljevalne šole po naj-novejših predpisih prilporeča tvrdka

Dragotin Hribar v Ljubljani.